.....

Nobilimea basarabeană și procesul de modernizare la sfârșitul sec. al XIX - începutul sec. XX

Cristina GHERASIM,
Universitatea de Stat din Moldova

Sfârșitul secolului XIX-lea - începutul secolului al XX-lea se caracterizează prin afirmarea pe deplin a modernizării și laicizării societăților, iar odată cu aceasta și schimbarea priorităților spirituale și culturale, permiterea libertății moravurilor, neprivilegierea a nici unei morale, ideologii, politici, religii, culturi etc. Acest proces a influențat direct și nobilimea basarabeană care și-au schimbat atât pozițiile sale politice, interesele economice (prin modernizarea proprietăților funciare, orientarea

spre relațiile de piață), cât și viziunile, reprezentările (despre timp, spațiu, vestimentație etc.), identitățile, sensibilitățile, moravurile și modelele cotidiene etc. manifestate de această categorie socială. Totodată, din cauza procesului de rusificare și deznaționalizare promovat de administrația țaristă față de nobilimea din spațiul dintre Prut și Nistru după 1812, la sfârșitul secolului XIX-lea, s-a produs crearea unei duble ipostaze: pe de-o parte – un nobil cu o mentalitate schimbată, pe care îl vedem prezent în instituțiile administrației țariste sau la alte activități ale vieții publice, unde se manifestă ca persoană, cu idei avansate, după ultima modă, aflat, de obicei, în serviciu imperial, față de care manifestă credință și supușenie; pe de altă parte – un nobil, de multe ori în aceeași persoană, care continuă aceleași modele mentale menținute prin intermediul memoriei colective, pe care le manifestă în primul rând pe moșiile sale, în viața privată, personală, departe de „ochii" administrației țariste.